

VIII.

DZIAŁALNOŚĆ WEWNĄTRZ- ORGANIZACYJNA

1. Szkolenia kadry PIP oraz działalność OS PIP we Wrocławiu

Szkolenia sprzyjające rozwojowi wiedzy i umiejętności niezbędnych do prawidłowego i efektywnego wykonywania zadań oraz pozwalające na systematyczne kształtowanie postaw pracowników PIP, stanowią priorytetowy obszar zarządzania zasobami ludzkimi.

Kształcenie realizowane jest w formie aplikacji inspektorskiej, która ma na celu teoretyczne i praktyczne przygotowanie kandydatów do wykonywania czynności kontrolnych i nadzorczych oraz doskonalenia zawodowego, obejmującego różne formy ustawicznego kształcenia, w tym specjalizację zawodową.

Aplikacje inspektorskie przebiegały w roku sprawozdawczym zgodnie z założeniami programowo-organizacyjnymi, określonymi w *zarządzeniu nr 50/09 Głównego Inspektora Pracy z dnia 13 sierpnia 2009 r. w sprawie określenia zakresu i trybu przeprowadzania aplikacji inspektorskiej w Państwowej Inspekcji Pracy* (szkolenie adaptacyjne w macierzystym okręgowym inspektoracie pracy; ok. 5-miesięczne szkolenie teoretyczne w Ośrodku Szkolenia Państwowej Inspekcji Pracy, zakończone egzaminem wewnętrznym; ok. 5-miesięczne szkolenie praktyczne w okręgu; udział w uzupełniającej sesji teoretycznej w OS PIP; szkolenie kończy się egzaminem państwowym). W 2012 r. dokonano modyfikacji części teoretycznej aplikacji inspektorskiej (*zarządzenie nr 9/12 Głównego Inspektora Pracy z dnia 22 maja 2012 r. zmieniające zarządzenie w sprawie określenia zakresu i trybu przeprowadzania aplikacji inspektorskiej w PIP*), polegającej na aktualizacji programu szkolenia zarówno pod kątem zakresu tematycznego, liczby godzin poświęconych określonej tematyce, jak i formy prowadzenia zajęć. Po raz pierwszy opracowano szczegółowe tezy służące lepszej realizacji poszczególnych tematów.

Kolejne etapy programu i przyswajanie wiedzy przez uczestników aplikacji inspektorskiej są monitorowane przez kierowników szkolenia. Natomiast część praktyczną koordynują wyznaczeni opiekunowie, pod nadzorem właściwego okręgowego inspektora pracy. W 2012 r. zespół pracowników Departamentu Organizacyjnego GIP oraz OS PIP kontynuował wizytacje części praktycznej szkolenia. Pozwoliły one ocenić przebieg aplikacji.

W zajęciach w OS PIP udział wzięło ogółem 112 kandydatów na inspektorów pracy, uczestników czterech aplikacji inspektorskich (65, 66, 67,

68). Uprawnienia inspektora pracy po zakończeniu aplikacji oraz złożeniu egzaminu państwowego z wynikiem pozytywnym uzyskały 54 osoby (kursy 65 i 66 zainaugurowane w 2011 r.). Uczestnicy aplikacji 67 i 68 przystąpią do egzaminu w 2013 r.

Druga forma kształcenia, tj. **doskonalenie zawodowe**, realizowana jest poprzez udział pracowników PIP w szkoleniach ujętych w planie centralnym (dla przedstawicieli wszystkich jednostek organizacyjnych PIP) i planie wewnętrznym (dla pracowników poszczególnych jednostek organizacyjnych PIP) oraz poprzez udział w szkoleniach zewnętrznych (oferowanych przez firmy zewnętrzne), a także w specjalistycznych sympozjach, konferencjach i seminariach.

Plan **szkoleń centralnych** na 2012 r. uwzględnił tematy wynikające z programu działania inspekcji oraz tematy uznane za priorytetowe przez kierownictwo jednostek organizacyjnych PIP. Kontynuowano szkolenia dla imiennie wskazanych pracowników, w tym osób ubiegających się o tytuł specjalisty w 2012 r. Dla kandydatów na głównych specjalistów, zgłoszonych do odbycia specjalizacji, przygotowano wykaz tematów prac specjalizacyjnych (14 obowiązujących w urzędzie kierunków specjalizacji).

W okresie sprawozdawczym zorganizowano 129 szkoleń centralnych, w większości w Ośrodku Szkolenia PIP (114), którymi objęto 1 813 pracowników (w tym 1 773 uczestniczyło w zajęciach w OS PIP).

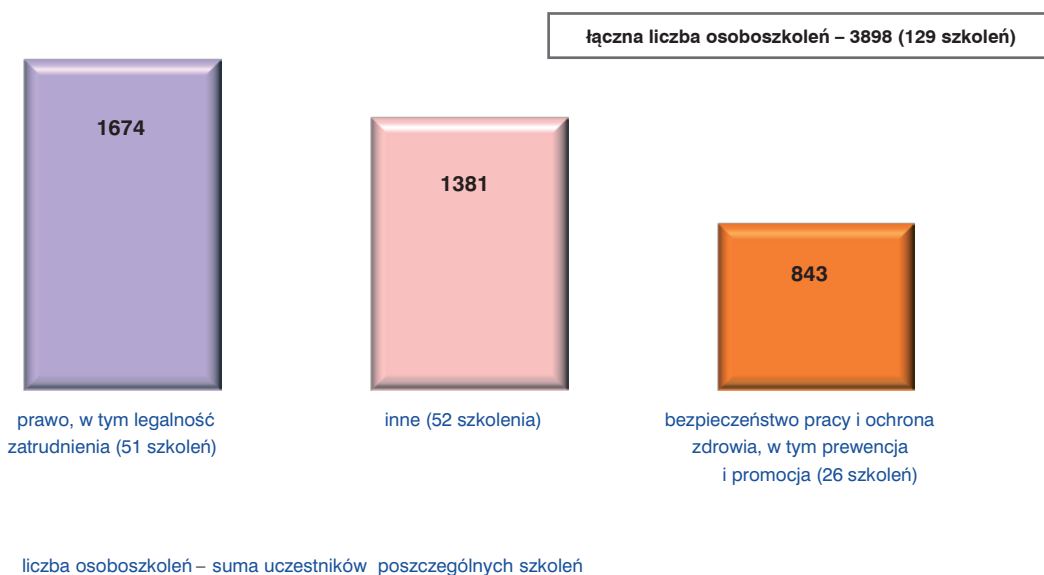
Szkolenia uwzględniły wszystkie grupy pracowników, tj. wykonujących i nadzorujących czynności kontrolne, osoby udzielające porad prawnych, rzeczników prasowych, pracowników kancelarii i sekretariatów, pracowników prowadzących sprawy osobowe oraz sprawy finansowo-księgowe, informatyków, pracowników merytorycznych i administracyjnych.

Plan szkoleń centralnych obejmował szkolenia z zakresu:

- prawa, w tym legalności zatrudnienia (np. czas pracy, wynagrodzenia, równe traktowanie w zatrudnieniu i mobbing, flexicurity, urlopy wypoczynkowe i zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, tworzenie dokumentacji pokontrolnej, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii stosowania i formułowania środków prawnych, postępowanie administracyjne, postępowanie w sprawach o wykroczenia, odpowiedzialność majątkowa funkcjonariuszy publicznych za rażące naruszenia prawa, odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych oraz odpowiedzialność

- Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną przez funkcjonariuszy państwowych, przestrzeganie przepisów prawa pracy przy zatrudnianiu, problematyka zwalczania handlu ludźmi i zapobiegania zjawisku);
- bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia, w tym prewencji i promocji (m.in. bhp: w budownictwie, przy eksploatacji i budowie sieci gazowych, w przemyśle chemicznym; zagrożenia wybuchowe, wymagania zasadnicze dla środków ochrony indywidualnej, wymagania minimalne dot. bhp w zakresie użytkowania maszyn, badanie wypadków przy pracy i prewencja w zakresie wypadków przy pracy z udziałem maszyn i urządzeń, prewencja wypadkowa w gospodarstwach rolników indywidualnych i w branży budowlanej, ocena ryzyka zawodowego);
 - i inne (m.in. finanse publiczne, w tym budżet zadaniowy, wydatki strukturalne i dyscyplina budżetowa, inwentaryzacja, wykonywanie funkcji administratora bezpieczeństwa informacji, zamówienia publiczne, metodyka pracy opiekuna zajęć praktycznych podinspektora pracy, informatyka, w tym tematy dotyczące zarządzania Microsoft Windows Server 2008 R2).

Wykres 79. Udział pracowników PIP w szkoleniach – wg grup tematycznych

Źródło: dane PIP

Dla uczestników szkoleń, które uwzględniają zajęcia praktyczne, zorganizowano **warsztaty w specjalistycznych placówkach**, m.in. w elektrowni, nadleśnictwie, zakładzie przetwórstwa tworzyw sztucznych, gospodarstwie rolnym, na budowach.

Wysoką jakość szkoleń zapewnili **wykładowcy – eksperci** z uczelni wyższych i instytutów badawczych (m.in. z Centralnego Instytutu Ochrony Pracy-PIB, Instytutu Medycyny Pracy, Uniwersytetu Warszawskiego, Politechniki Wrocławskiej), wymiaru sprawiedliwości, administracji rządowej i innych instytucji (m.in. Państwowej Straży Pożar-

nej, Inspekcji Transportu Drogowego, Straży Granicznej, urzędów pracy).

Monitorowano i oceniano szkolenia (w tym w formie anonimowych ankiet), zarówno pod kątem jakości programu, doboru kadry dydaktycznej, jak i przydatności materiałów szkoleniowych. Ponadto w celu zapewnienia sprawowania przez GIP nadzoru merytorycznego nad szkoleniami centralnymi, a także umożliwienia szybkiego reagowania na wnioski i uwagi uczestników szkoleń, wymagające zajęcia stanowiska przez Głównego Inspektora Pracy, wyznaczani byli opiekunowie szkoleń (w większości przedstawiciele GIP).

Pośród szkoleń doskonalących (centralnych), czternaście zrealizowano jako szkolenia połączone z możliwością odbycia **specjalizacji**. Pracownicy ubiegający się o tytuł specjalisty w zakresie dzielnictwa kierunków specjalizacji doskonalili również wiedzę w formie samokształcenia kierowanego. W okresie sprawozdawczym, w wyniku pozytywnego złożenia egzaminu specjalizacyjnego, tytuł specjalisty lub głównego specjalisty uzyskały 73 osoby (w tym w zakresie prawa: tytuł specjalisty – 20 osób oraz tytuł głównego specjalisty – 1 osoba; w zakresie bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia: tytuł specjalisty – 43 osoby oraz tytuł głównego specjalisty – 9 osób).

Szkolenia wewnętrzne prowadzone przez jednostki organizacyjne PIP (obligatoryjne oraz wynikające z potrzeb własnych jednostek) obejmowały takie zagadnienia, jak: czas pracy, legalność zatrudnienia, ochrona informacji niejawnych, postępowanie administracyjne, środki prawne wynikające z *ustawy o PIP*, badanie wypadków przy pracy, bhp w budownictwie, wymagania dla maszyn i urządzeń, kontrola zarządcza, zamówienia publiczne, odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych oraz odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną przez funkcjonariuszy państwowych, instrukcja kancelaryjna, archiwizacja, zasady i tryb przekazywania materiałów archiwalnych do archiwów państwowych.

Szkoleniami wewnętrznymi oraz szkoleniami realizowanymi przez poszczególne jednostki organizacyjne PIP w 2012 r. (we współpracy z innymi jednostkami, instytucjami i organami) objęto około 2,2 tys. pracowników. Ponadto 539 pracowników ze wszystkich jednostek organizacyjnych PIP wzięło udział w **szkoleniach zewnętrznych, sympozjach, konferencjach, seminariach i naradach instruktazowych** (m.in. współfinansowane ze środków UE spotkanie szkoleniowe z przedstawicielami Straży Granicznej i PIP, cykl szkoleń w ramach projektu „Prawa migrantów w praktyce” koordynowany przez Międzynarodową Organizację do Spraw Migracji – IOM Polska i realizowany we współpracy MSW i PIP; szkolenia realizowane przez Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach projektu „Równe traktowanie standardem dobrego rządzenia”). Część szkoleń organizowanych dla pracowników PIP była wynikiem umów na dostarczenie określonych produktów i usług (np. szkolenia informatyczne dotyczące programu Tachoscan Control PIP, poczty elektronicznej, systemu antywirusowego).

Ośrodek Szkolenia Państwowej Inspekcji Pracy im. prof. Jana Rosnera we Wrocławiu, tak jak w latach ubiegłych, realizował zadania wynikające z harmonogramu aplikacji inspektorskich, planu szkoleń doskonalących dla pracowników PIP i planu szkoleń dla partnerów społecznych. Oprócz tego, realizując zadanie polegające na upowszechnianiu wiedzy i informacji, a także doradztwie w zakresie ochrony pracy, przeprowadził w roku sprawozdawczym 38 szkoleń dla partnerów zewnętrznych, w których wzięło udział łącznie ponad 1,1 tys. osób (pracodawcy, pracownicy służby bhp, rzeczoznawcy ds. bhp i ergonomii, pracownicy działów kadr i służb personalnych oraz społeczni inspektorzy pracy).

Szkolenia te były prowadzone przez inspektorów pracy (m.in. specjalistów z zakresu prawa pracy, bezpieczeństwa pracy, ochrony zdrowia, wypadków przy pracy oraz przedstawicieli innych zawodów – lekarzy, psychologów) z wykorzystaniem autorskich programów opracowanych w OS PIP.

2. Informatyzacja PIP

Państwowa Inspekcja Pracy prowadzi systematyczne prace, których celem jest wspieranie działalności urzędu narzędziami informatycznymi. Ze względu na skromność środków przyznanych w budżecie PIP dotychczasowe zakupy sprzętu informatycznego pozwalały głównie na zaspokojenie najpilniejszych potrzeb.

Należy zaznaczyć, że w roku 2010 rozpoczęto budowę jednolitej struktury sieciowo-systemowo-serwerowej będącej podstawą realizacji kolejnych projektów. W roku sprawozdawczym rozstrzygnięto przetarg na **budowę sieci rozległej dla PIP**. Budowa nowej sieci rozległej PIP WAN zostanie zakończona w 2013 r. Jej struktura oparta jest na 64 węzłach bezpieczeństwa połączonych między sobą szyfrowanymi kanałami VPN (z zapewnieniem bezpiecznego dostępu do Internetu).

Przygotowując się do kolejnych prac z zakresu IT oraz do realizacji wytycznych określonych we właściwych przepisach – PIP przyjęła pewien horyzont czasowy dla działań służących wsparciu informatycznemu urzędu przy wypełnianiu zadań ustawowych.

Formalnie kwestie te określone zostały w *Planie informatyzacji PIP na lata 2011–2013*, który obejmuje między innymi:

- zbudowanie wortalu PIP opartego o system zarządzania treścią (CMS), w podziale na portal internetowy i portal intranetowy;

- wymianę przestarzałego systemu poczty elektronicznej.

W roku 2012 podjęto decyzję o ogłoszeniu dwóch postępowań o udzielenie zamówienia publicznego: na system poczty elektronicznej oraz budowę Wortalu. Pierwsze z nich zostało rozstrzygnięte i w 2012 r. wdrożono w Państwowej Inspekcji Pracy **nowy system poczty elektronicznej**.

Wortal będzie nowoczesnym narzędziem komunikacji zarówno z interesantami zewnętrznymi (Internet), jak i wewnątrz PIP (intranet). Zaznaczyć należy, że z bogatych zasobów strony internetowej PIP będą mogły korzystać także osoby z dysfunkcjami słuchu i wzroku.

Przetarg na budowę Wortalu nie został jednak rozstrzygnięty z powodu niezgodności złożonych ofert ze specyfikacją istotnych warunków zamówie-

nia – postępowanie zostało unieważnione. Kolejne postępowanie ogłoszono w końcu grudnia 2012 r.

Ponadto opracowane zostały założenia do budowy **zintegrowanego systemu wspomagającego zarządzanie** (rozbudowany system finansowo-księgowy).

Dodatkowo należy podkreślić, że stała dbałość o bezpieczeństwo i niezawodność infrastruktury i systemów teleinformatycznych jest niezbędnym elementem procesu informatyzacji PIP. Przejawia się ona m.in. w systematycznym podnoszeniu poziomu **bezpieczeństwa informacji** przetwarzanych w systemach IT. Temu celowi poświęcone były szkolenia pracowników PIP, w tym z obsługi, konfiguracji i rozwiązywania problemów serwerów Windows 2008 oraz z zakresu bezpieczeństwa informacji.

Zwiększonej ochronie zasobów PIP służy również zakupiony w 2012 r. nowy system antywirusowy.